

תולדות האמנות א'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק א' – תולדות האמנות מהעת העתיקה עד האימפרסיוניזם 100 נקודות

חלק ב' – תולדות האמנות המודרנית (המאה ה-19, המאה ה-20,

אמנות ישראלית) 100 נקודות

עליך לענות על חלק אחד בלבד:

חלק א' (פרקים ראשון, שני, שלישי) – שאלות 1–10

חלק ב' (פרקים רביעי, חמישי) – שאלות 11–20

יש לענות על שש שאלות, על-פי ההנחיות הרשומות בכל חלק ובכל פרק.

ג. חומר עזר מותר לשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות:

1. אין להשתמש באותה יצירה להדגמת שתי תשובות שונות, אלא אם כן בכל אחת

מהתשובות יש התייחסות להיבטים שונים של אותה יצירה.

2. התמונות לשאלות בכל חלק מרוכזות בנספח המצורף לשאלון. קרא את השאלה, אתר

בנספח את התמונה (או התמונות) המתייחסת אליה, התבונן בה (או בהן) וענה על

השאלה. התמונות בנספח מסודרות על-פי סדר הופעתן בשאלון.

3. ציין על-גבי כריכת המחברת, ליד מדבקת הנבחן, על איזה חלק ענית.

בשאלון זה 9 עמודים ושני נספחים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר,

אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

חלק א': תולדות האמנות מהעת העתיקה עד האימפרסיוניזם (100 נקודות)

פרק ראשון: העת העתיקה (פרהיסטוריה, מצרים, יוון, רומא) (32 נקודות)
ענה על שתיים מבין השאלות 1–3 (לכל שאלה – 16 נקודות).

שאלה 1

ציור מצרי

בתמונה 1 מוצגת היצירה "משפט המתים".

- (6 נק') א. תאר את האירוע המוצג ביצירה והסבר את משמעותו.
(10 נק') ב. הסבר שני מאפיינים של הציור המצרי אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

שאלה 2

דמות האישה בפיסול היווני

בתמונה 2 מוצג הפסל "פפלוס קורה", ובתמונה 3 מוצג הפסל "אתנה פרטנוס".

- (4 נק') א. הסבר מיהי הדמות המוצגת בכל פסל, ולאילו מטרה נועד כל אחד מן הפסלים.
(8 נק') ב. ציין לאיזה סגנון שייך כל פסל. תאר שניים מן המאפיינים של כל סגנון אשר באים לידי ביטוי בפסל.
(4 נק') ג. ציין שניים מן האטריבוטים (סימני היכר) של אתנה פרטנוס הנראים בפסל. הסבר מה הם מסמלים.

שאלה 3

פיסול רומי

בתמונה 4 מוצג הפסל "אוגוסטוס מפרימה פורטה".

- (4 נק') א. הסבר לאיזו מטרה נועד הפסל.
(8 נק') ב. תאר את הפסל והסבר כיצד הוא משקף את מעמדו של הקיסר אוגוסטוס.
(4 נק') ג. ציין מאפיין אחד של הפיסול היווני הקלסי והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בפסל.

פרק שני: ימי הביניים, רנסנס, בארוק, יודאיקה (51 נקודות)

ענה על שלוש מבין השאלות 4–8 (לכל שאלה – 17 נקודות).

שאלה 4

סנדרו בוטיצ'לי

בתמונה 5 מוצגת היצירה "הולדת ונוס", של סנדרו בוטיצ'לי.

- (2 נק') א. ציין לאיזה סגנון או לאיזו תקופה שייכת היצירה.
(10 נק') ב. תאר את האירוע המוצג ביצירה. התייחס למקום, לדמויות ולקומפוזיציה.
(5 נק') ג. הסבר שניים ממאפייני הסגנון של בוטיצ'לי אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

שאלה 5

יום הדין האחרון

בתמונה 6 מוצגת היצירה "יום הדין האחרון", של מיכלאנג'לו בואונרוטי.

- (3 נק') א. הסבר מהו "יום הדין האחרון".
(10 נק') ב. תאר את הקומפוזיציה ביצירה. הסבר כיצד היא תורמת להעברת המסר של היצירה.
(4 נק') ג. הסבר כיצד מתאר מיכלאנג'לו את ישו.

שאלה 6

חורף באמנות

בתמונה 7 מוצגת היצירה "ספר השעות של הדוכס דה־ברי (פברואר)", של האחים לימבורג, ובתמונה 8 מוצגת היצירה "ציידים בשלג", של פיטר ברויגל.

(8 נק') א. הסבר כיצד מתאר כל אחד מן האמנים את אוירת החורף.

(9 נק') ב. תאר את תפיסת החלל בכל אחת מן היצירות.

שאלה 7

בארוק

(6 נק') א. הסבר את משמעות המונח "בארוק" ותאר את הרקע להתפתחות סגנון הבארוק.

(2 נק') ב. בחר יצירה אחת מתקופת הבארוק. ציין את שמה ואת שם האמן שיצר אותה.

(9 נק') ג. ציין שניים ממאפייני סגנון הבארוק. הסבר כיצד כל אחד מהם בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת.

שאלה 8

ג'אנלורנצו ברניני

בתמונות 9 ו-10 מוצגים כיכר סנט פטרוס וכס פטרוס הקדוש, שעוצבו על־ידי ג'אנלורנצו ברניני.

(2 נק') א. ציין למה נועדה הכיכר.

(9 נק') ב. תאר את הכיכר. הסבר את המשמעות של שניים ממרכיביה.

(6 נק') ג. הסבר שני מאפיינים של סגנון הבארוק אשר באים לידי ביטוי בכס פטרוס הקדוש.

פרק שלישי: מניא-קלסיקה עד אימפרסיוניזם (17 נקודות)

ענה על אחת מבין השאלות 9–10 (לכל שאלה – 17 נקודות).

שאלה 9

מחאה באמנות

בתמונה 11 מוצגת היצירה "מסתתרי האבנים", של גוסטב קורבה, ובתמונה 12 מוצגת היצירה "במעלה מדרגות היכל המשפט", של אונורה דומייה.

(10 נק') א. הסבר את הביקורת החברתית של כל אחד מן האמנים על-פי יצירתו.

(7 נק') ב. ביצירה "במעלה מדרגות היכל המשפט" באים לידי ביטוי מאפיינים המייחדים את עבודתו של דומייה. הסבר **שניים** מהם.

שאלה 10

נשים באמנות

בתמונה 13 מוצגת היצירה "אולימפיה", של אדוארד מאנה, ובתמונה 14 מוצגת היצירה "מאדאם רקמייה", של ז'אק לואי דוד.

(2 נק') א. ציין מי הייתה מאדאם רקמייה ומי הייתה אולימפיה.

(10 נק') ב. ציין לאיזה זרם שייכת היצירה "מאדאם רקמייה". הסבר **שני** מאפיינים של הזרם אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

(5 נק') ג. הסבר חידוש אמנותי או רעיוני **אחד** שבא לידי ביטוי ביצירה "אולימפיה".

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.

השאלות

חלק ב': תולדות האמנות המודרנית (המאה ה-19, המאה ה-20, אמנות ישראלית) (100 נקודות)

פרק רביעי: מניאו-קלסיקה עד אמנות המאה ה-20 (85 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 11–18 (לכל שאלה – 17 נקודות).

שאלה 11

ציורי פרשים

בתמונה 1 מוצגת היצירה "נפוליאון חוצה את האלפים", של ז'אק לואי דוד, ובתמונה 2 מוצגת היצירה "קצין בחיל הקלעים", של תאודור ג'ריקו.

9 נק') א. ציין לאיזה זרם באמנות שייכת כל אחת מן היצירות. הסבר אחד מן הרעיונות של כל זרם.

8 נק') ב. בשתי היצירות מוצגים פרש וסוסו. תאר כיצד מציג כל אחד מן האמנים את הפרש ואת סוסו. התייחס לתנוחה ולהבעה.

שאלה 12

ציורי נוף

בתמונה 3 מוצגת היצירה "הר סנט ויקטואר", של פול סזאן, ובתמונה 4 מוצגת היצירה "בתים בלה אסטק", של ז'ורז' בראק.

9 נק') א. ציין שניים מחידושיו של סזאן בתחום הציור. הסבר כיצד החידושים שצינת באים לידי ביטוי ביצירה "הר סנט ויקטואר".

8 נק') ב. הסבר כיצד ההשפעה של סזאן על בראק באה לידי ביטוי ביצירה "בתים בלה אסטק". בתשובתך התייחס לתפיסת החלל.

שאלה 13

צילום

בתמונה 5 מוצגת היצירה "האישה השותה אבסינת", של אדגר דגה, ובתמונה 6 מוצגת היצירה "סוזן", של צ'אק קלוז.

(2 נק') א. ציין לאיזה זרם שייכת כל אחת מן היצירות.

(8 נק') ב. הסבר כיצד באה לידי ביטוי השפעת הצילום על היצירה "האישה השותה אבסינת".

(7 נק') ג. ביצירתו "סוזן" השתמש צ'אק קלוז בצילום. תאר את תהליך עבודתו. התייחס לאופן שבו הוא השתמש בצילום.

שאלה 14

אנרי מאטיס

בתמונות 7 ו-8 מוצגות שתי יצירות של אנרי מאטיס: "הקו הירוק" ו"שולחן האוכל – הרמוניה באדום".

(4 נק') א. ציין לאיזה שלב סגנוני ביצירתו של מאטיס שייכת כל אחת מן היצירות.

(13 נק') ב. ציין שניים ממאפייני הסגנון של כל שלב. הסבר כיצד כל אחד מהמאפיינים שצינת בא לידי ביטוי ביצירה (סך-הכול ארבעה מאפיינים).

שאלה 15

פוטוריזם

בתמונה 9 מוצג הפסל "צורות מיוחדות במינן של התמשכות בחלל", של אומברטו בוצ'יוני.

(5 נק') א. הסבר שניים מרעיונות הזרם הפוטוריסטי.

(6 נק') ב. האמנים הפוטוריסטים הושפעו מן הזרם הקוביסטי. הסבר כיצד ההשפעה הזאת באה לידי ביטוי בפסל "צורות מיוחדות במינן של התמשכות בחלל".

(6 נק') ג. הסבר כיצד נוצרת תחושת התנועה בפסל.

שאלה 16

קבוצת הגשר

בתמונה 10 מוצגת היצירה "כיכר פוטסדאם", של ארנסט לודוויג קירשנר, מאמני קבוצת הגשר.

- (6 נק') א. הסבר **שניים** מן הרעיונות של קבוצת הגשר.
- (6 נק') ב. הסבר כיצד מתאר קירשנר את העיר המודרנית ביצירה "כיכר פוטסדאם".
התייחס לדמויות, לצבעים ולתפיסת החלל.
- (5 נק') ג. ציין מקור **אחד** שהשפיע על הסגנון של קירשנר. הסבר כיצד מקור ההשפעה הזה בא לידי ביטוי ביצירה "כיכר פוטסדאם".

שאלה 17

תנועת הדאדא

בתמונה 11 מוצגת היצירה "קולאז' צבוע עם ריבועים", של ז'אן ארפ, ובתמונה 12 מוצגת היצירה "מגהץ צבוע" (מתנה), של מאן ריי.

- (5 נק') א. תאר את הרקע לצמיחתה של תנועת הדאדא והסבר את המונח "דאדא".
- (6 נק') ב. הסבר מאפיין **אחד** של אמנות הדאדא אשר בא לידי ביטוי ביצירה של ז'אן ארפ.
- (6 נק') ג. הסבר מאפיין **אחד** של אמנות הדאדא אשר בא לידי ביטוי ביצירה של מאן ריי.

שאלה 18

אקספרסיוניזם מופשט

בתמונה 13 מוצגת היצירה "קתדרלה", של ג'קסון פולוק, ובתמונה 14 מוצגת היצירה "מספר 24, ללא כותרת", של מארק רותקו.

- (7 נק') א. הסבר את משמעות המושגים "ציור פעולה" ו"ציור שדה צבע".
- (8 נק') ב. תאר כל אחת מן היצירות מבחינת הצבעוניות ומבחינת אופן הנחת הצבע.
- (2 נק') ג. ציין מקור **אחד** שהשפיע על היצירה של פולוק.

פרק חמישי: אמנות ישראלית (15 נקודות)

ענה על אחת מבין השאלות 19–20 (לכל שאלה – 15 נקודות).

שאלה 19

דמויות באמנות הישראלית

בתמונה 15 מוצגת היצירה "משה שובר את הלוחות", של א"מ ליליאן, ובתמונה 16 מוצגת היצירה "רועה העזים", של נחום גוטמן.

- (2 נק') א. ציין לאיזו תקופה בציור הישראלי משתייכת כל אחת משתי היצירות.
(13 נק') ב. הסבר כיצד מתאר כל אחד מן האמנים את הדמויות ביצירתו. התייחס גם למקורות ההשראה.

שאלה 20

ארץ-ישראל

- (4 נק') א. ציין שם של אמן אשר יצר יצירה שמבטאת את הקשר שלו לארץ-ישראל. ציין את שם היצירה.
(11 נק') ב. תאר את היצירה. הסבר כיצד היא מבטאת את הקשר של האמן לארץ-ישראל.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.